

Skatteutskottets betänkande

1982/83:42

om åtgärder för tekoindustrin såvitt avser bilaga 4 anslag till tullverket (prop. 1982/83:130) m. m.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1982/83:130 bilaga 4 att riksdagen till *Tullverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1983/84 under sjunde huvudtiteln anvisar ett i förhållande till proposition 1982/83:100 bilaga 9 punkt D 3 med 3 000 000 kr. förhöjt förslagsanslag av 663 379 000 kr.

I propositionen förutskickas en uppstramning av hemtagningssystemet för att minska möjligheterna till kringgående av nu gällande importbegränsningar på tekoområdet. För att tullverket skall kunna lösa de därmed ökade arbetsuppgifterna och för att möjliggöra en ytterligare ökning av gods kontrollen föreslås för budgetåret 1983/84 ett medelstillskott om 3 milj. kr.

Motionerna

Med anledning av propositionen har följande motioner väckts som berör bilaga 4 i propositionen.

1982/83:2251 av Arne Fransson m. fl. (c)

såvitt avser yrkande

9. att riksdagen med anledning av propositionen beslutar anta ett av generaltullstyrelsen framlagt förslag om komplettering av sanktionssystemet.

1982/83:2285 av Staffan Burenstam Linder m. fl. (m)

såvitt avser yrkande

1. att riksdagen avslår propositionen.

1982/83:2286 av tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson m. fl. (fp)

såvitt avser yrkande

10. att riksdagen avslår förslaget om höjning av anslaget till Tullverket: Förvaltningskostnader med 3 milj. kr.

I detta sammanhang behandlar utskottet också motion 1982/83:2290 av Lars Werner m. fl. (vpk) såvitt avser yrkande 3. att riksdagen hos regeringen begär, att frågan om sänkt mervärdeskatt på barnkläder övervägs av den kommitté, som arbetar med frågan om differentierad sådan skatt.

Av ovannämnda motioner behandlas övriga yrkanden i motion 2251 av arbetsmarknadsutskottet och näringsutskottet samt övriga yrkanden i motion 2285, 2286 och 2290 av försvarsutskottet, arbetsmarknadsutskottet och näringsutskottet.

Utskottet

I propositionen förutskickas bl. a. en uppstramning av det s. k. hemtagningsystemet på tekoområdet genom att en hemtagningsanmälan i fortsättningen i förekommande fall skall innehålla uppgift om licensnummer och var licensen förvaras. Om uppgifterna inte lämnas eller är oriktiga måste varorna transiteras eller läggas upp på tullupplag. De skärpta reglerna påkallar enligt finansministern en förstärkning av tullpersonalen med 15 bevaknings- och kontorstjänstemän. Finansministern finner det emellertid angeläget att godskontrollen förstärks ytterligare och förordar att tullverket för importkontrollen av tekovaror tillförs ett medelstillskott om 3 milj. kr. för budgetåret 1983/84.

I motionerna 2286 av tredje vice talman Karl Erik Eriksson m. fl. (fp) och 2285 av Staffan Burenstam Linder m. fl. (m) yrkas avslag på propositionen i denna del. Enligt fp-motionärerna kommer det föreslagna systemet att medföra problem och förseningar för många importörer och fördyringar för konsumenterna. M-motionärerna finner i och för sig en förstärkning av tullens personal angelägen men menar att den bör avse andra ändamål, t. ex. narkotikakontrollen. Problematiken på tekoområdet får enligt motionärerna komma i andra hand när man i dagens statsfinansiella läge måste göra en hårdare prioritering av de offentliga utgifterna.

Utskottet för sin del finner i likhet med utrikeshandelsministern och finansministern att missbruket av hemtagningsystemet har fått en sådan utbredning att det nu är nödvändigt att vidta motåtgärder. Utskottet ställer sig därför bakom tanken på en viss utökning av importörernas uppgiftsskyldighet och att varor, för vilka dessa uppgifter saknas eller är oriktiga, bör transiteras eller läggas upp på tullupplag. En sådan ordning kommer i vissa fall otvivelaktigt att medföra förseningar på grund av nödtvungna tulluppläggningar. Utskottet vill således i och för sig inte avfärda motionärernas farhågor för sådana olägenheter som ogrundade men anser, liksom utrikeshandelsministern, att svårigheterna skall kunna bemästras genom en anpassning av dokumenthanteringen av importörerna själva och i övrigt genom en ökad snabbhet och smidighet i tullverkets och kommerskollegiums handläggning. De importörer som följer gällande importbestämmelser och som nu utsätts för otillbörlig konkurrens från dem som är mindre lojala, torde enligt utskottet under alla omständigheter välkomna den förutskickade skärpningen av reglerna.

Det nya systemet innebär ökade arbetsinsatser i form av utvidgad godsexpediering och intensifierad kontrollverksamhet av tullverket. Utskot-

tet delar finansministerns uppfattning att nya medel bör anslås för detta ändamål. Ökningen av tullverkets resurser bör, som finansministern föreslår, avpassas så att den medger en förstärkning av godskontrollen utöver de åtgärder som blir nödvändiga till följd av de ändrade bestämmelserna.

Mot denna bakgrund anser utskottet den av regeringen föreslagna resursförstärkningen om 3 milj. kr. till tullverket väl avvägd. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2285 och 2286 i dessa delar och tillstyrker propositionen.

I propositionen redogörs för ett förslag av generaltullstyrelsen som innebär att en sanktionsavgift motsvarande 20 % av importvärdet skall tas ut i administrativ ordning vid överträdelse av importregleringar. Arne Fransson m. fl. (c) yrkar i motion 2251 att riksdagen skall anta detta förslag.

Utskottet har erfarit att remissbehandlingen av förslaget nyligen har avslutats. Förslaget övervägs f. n. inom regeringskansliet. Enligt utskottets mening finns det inte anledning att föregripa den nödvändiga beredningen av förslaget. Utskottet avstyrker därför motionen.

I motion 2290 av Lars Werner m. fl. (vpk) begärs att utredningen om differentierad mervärdeskatt även skall ta upp frågan om sänkt mervärdeskatt på barnkläder. Tanken är att bereda tekoindustrin lättnader och ge ett visst stöd åt barnfamiljerna.

Utredningen om differentierad mervärdeskatt tillkom som ett resultat av riksdagens behandling under hösten 1982 av regeringens förslag om en höjning av mervärdeskatten. Utredningens uppdrag är att utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av att helt eller delvis befria livsmedel från mervärdeskatt.

Utskottet avvisar för sin del tanken att införa en differentierad mervärdeskatt på vissa tekovaror i syfte att stimulera efterfrågan på svenska sådana varor. Ett sådant system skulle vara utan verkan redan av den anledningen att man inom mervärdeskattesystemet måste behandla hemmatillverkade och importerade varor lika och således inte kan särskilt gynna svenska varor. En differentiering av mervärdeskatten på detta område skulle dessutom vara svår att administrera och ställa stora krav på skattekontrollen. Vad gäller barnfamiljernas situation har utskottet erfarit att familjeekonomiska kommittén avser att inom kort avge ett betänkande. Det kan också nämnas att socialministern nyligen har tillsatt en beredningsgrupp som skall se över alla de förslag som under senare tid lämnats på det familjeekonomiska området. Mot bakgrund av vad nu sagts avstyrker utskottet motionen i denna del.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:130 bilaga 4 samt med avslag på motion 1982/83:2285 yrkande 1 i vad den hänvisats till skatteutskottet och 1982/83:2286 yrkande 10 – utöver tidigare beviljade medel (SkU 1982/83:28, rskr 209) – till *Tullverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1983/84

under sjunde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.,

2. att riksdagen avslår motion 1982/83:2251 yrkande 9,
3. att riksdagen avslår motion 1982/83:2290 yrkande 3.

Stockholm den 19 april 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m)*, Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Bo Forslund (s), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Bruno Poromaa (s), Erkki Tammenoksa (s), Ella Jonsson (c)* och Kjell Johansson (fp)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Knut Wachtmeister (m), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Bo Lundgren (m), Ewy Möller (m) och Kjell Johansson (fp) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 2 med "Utskottet för" och slutar på s. 3 med "tillstyrker propositionen" bort ha följande lydelse:

Allmän enighet råder om att hemtagningssystemet är värdefullt och bör behållas. Utskottet är medvetet om att visst missbruk förekommer men vid val av motåtgärder måste tillses att systemets förtjänster inte äventyras.

De åtgärder som aviseras i propositionen kommer emellertid ofrånkomligen att medföra allvarliga störningar i systemet i form av ökad byråkrati och kraftiga förseningar för importörerna. I propositionen anges att varorna kan bli liggande hos tullen mellan sex och tio arbetsdagar – m. a. o. upp till två veckor – i väntan på olika administrativa pappershanteringar. Som påpekas i motion 2286 leder sådana förseningar till en fördyring av varorna som i sista hand måste bäras av de svenska konsumenterna.

Utrikeshandelsministern är uppenbarligen medveten om olägenheterna men tror att importörerna själva i flertalet fall skall kunna komma till rätta med dessa genom en anpassning av dokumenthanteringen till de nya förhållandena. Utskottet anser att utrikeshandelsministern underskattar svårigheterna. Vinsterna från kontrollsynpunkt av den aviserade "uppstramningen" synes inte stå i rimlig proportion till de nackdelar som den ökade tungroddheten i hela systemet skulle medföra.

På grund härav anser utskottet i likhet med motionärerna att de aviserade åtgärderna på detta område inte bör genomföras. I konsekvens härmed

finner utskottet – också i likhet med motionärerna – att ytterligare medel inte bör tillföras tullverket för detta ändamål. Som påpekas i motion 2285 bör tillgängliga medel i stället satsas på andra områden av tullens verksamhet som har högre prioritet, t. ex. kampen mot narkotikan.

Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 2285 och 2286 i dessa delar och avstyrker propositionen.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:2285 yrkande 1 i vad den hänvisats till skatteutskottet och 1982/83:2286 yrkande 10 avslår proposition 1982/83:130 bilaga 4.

